

Школска 2014/2015. година

Републичко такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе

3. разред

Шифра: _____

Поени

Пажљиво прочитај следећу реченицу и одговори на питања 1–10:

Тако се вуково чуђење претварало све више у дивљење, ствар потпуно непознату у вучијем роду, јер кад би вукови могли да се ичем диве, они не би били оно што су.

(Из приповетке Иве Андрића *Аска и вук*, прилагођено)

1.	Напиши од колико се независних предикатских реченица састоји та комуникативна реченица: _____.	
2.	Конструкција у <i>дивљење</i> има следећу синтаксичку функцију: а) правог објекта; б) неправог објекта; в) допунског предикатива; г) прилошке одредбе. Заокружи слово испред тачног одговора.	
3.	Именичка синтагма <i>ствар потпуно непознату у вучијем роду</i> има следећу синтаксичку функцију: _____ (допуни прецизним називом).	
4.	Атрибут именице <i>ствар</i> у синтагми <i>ствар потпуно непознату у вучијем роду</i> је: а) придевски (конгруентни); б) падежни (неконгруентни); в) атрибутив. Заокружи слово испред тачног одговора.	
5.	Предикат <i>би могли да се диве</i> је: а) именски; б) глаголски; в) прост; г) сложен. Заокружи слова испред тачних одговора.	
6.	Варијанте предиката <i>би могли да се диве</i> и <i>би се могли дивити</i> : а) подједнако су правилне; б) нису подједнако правилне: правилнија је прва; в) нису подједнако правилне: правилнија је друга. Заокружи слово испред тачног одговора.	
7.	Глагол <i>не би били</i> има следећу синтаксичку функцију: _____ (допуни).	
8.	Заменица <i>ишта</i> стоји у следећем падежу: _____ и има следећу синтаксичку функцију: _____ (допуни прецизним називом).	
9.	Препиши из реченице везнике: _____.	
10.	У реченици се налази морфосинтаксичка реч <i>вуково</i> . Напиши како гласи одговарајућа лексема: _____.	

11.	Кабина у којој је смештен туш назива се: а) туш-кабина; б) туш кабина; в) туш – кабина; г) тушкабина. Заокружи слово испред тачног одговора.	
12.	Упиши потребна слова тако да добијеш глагол према датој именици: депресија – депр_ _ ирати	
13.	Подвуци реч добијену претварањем и напиши у коју врсту речи је прешла: Зурим у мрак који се налегао врх видика и мојег града. Та реч је постала _____.	
14.	Заменице су према свом граматичком понашању сврстане у две врсте конституентских речи: _____ и _____ (допуни).	
15.	У реченици <i>Сада смо у <u>иницијалној</u> фази спровођења споразума</i> подвучена реч значи: а) интензивној, динамичној; б) почетној, основној; в) подстицајној, инспиративној; г) пасивној, инертној. Заокружи слово испред тачног одговора.	
16.	Напиши како се зове значењски механизам помоћу којег је настало значење фразеологизма <i>окренути нови лист</i> (који значи „почети поступати другачије, супротно од претходне праксе“): _____.	
17.	Подвуци помоћне (граматичке) речи: Али пастирче, не питајући их, узе орах и разби га каменом.	
18.	Подвуци глаголе у безличном облику: Свануло је, сунце је огрануло, небо се разведрило и напољу је отоплило.	
19.	Одреди синтаксичке функције подвучених израза: Треба <u>ми твоја помоћ</u> . а) ми: _____; б) твоја помоћ: _____.	
20.	Препиши правилно страна имена која су неправилно транскрибована: Бијариц, Нориега, Сиетл, Хариета. _____	

Срећан рад!

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2014/2015. година

Републичко такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе

3. разред

Решења

1. (од) једне (1)
2. б)
3. апозиције (апозиција)
4. а)
5. б), г)
6. а)
7. спона / копула (глаголски део именског предиката)
8. дативу, неправог / индиректног / даљег објекта
9. *јер, кад, да*
10. *вуков*
11. а)
12. им
13. *врх*, предлог
14. именичке, придевске (*Било којим редом!*)
15. б)
16. метафора
17. *Али, не, и*
18. *свануло је, је отоплило*
19. а) логички / семантички субјекат; б) (граматички) субјекат
20. *Норијега, Сијетл, Харијета*